

Folkhälsostatistik i Skåne

Skåningarnas livsvillkor, levnadsvanor och hälsa

Användarmanual

QlikView applikation för presentation av folkhälsostatistik i Skåne

1 Folkhälsorapporter.....	4
1.1 Folkhälsorapport Barn och föräldrar i Skåne	4
1.2 Folkhälsorapport Barn och Unga i Skåne 2012, 2016 och 2021	4
1.3 Folkhälsorapport Vuxna i Skåne 2000-2022	4
1.4 Interaktivt verktyg för folkhälsostatistik	5
1.5 Applikationernas innehåll.....	5
1.6 Öppna sida för Vuxna.....	6
2. Indikatorer	7
2.1 Rapportval - Visa indikator	7
2.2 Typ av värde	7
2.2.1 Diagram	7
2.2.2 Tabell	9
2.3 Urval	10
2.3.1 Utesluta.....	12
2.3.2 Låsa val.....	13
2.4 Överföra data till Excel.....	14
3 Kommunprofil	15
4 Avsluta.....	17

1 Folkhälsorapporter

Region Skåne genomför återkommande tre omfattande enkätundersökningar för att ta reda på hur skåningarna lever och mår.

Undersökningarna resulterar i följande rapporter:

- Folkhälsorapport Barn och föräldrar i Skåne (familjer med barn i åldern 8 månader resp. 4 år)
- Folkhälsorapport Barn och unga i Skåne (årskurs 6, årskurs 9 och gymnasiets årskurs 2)
- Folkhälsorapport Vuxna i Skåne (16+ år)

1.1 Folkhälsorapport Barn och föräldrar i Skåne

Syftet med Folkhälsorapport Barn och föräldrar i Skåne är att ge en aktuell bild av skånska barns och föräldrars livsvillkor och hälsa. Undersökningen som rapporten baseras på genomfördes bland samtliga familjer med barn som uppnådde åldern 8 månader respektive 4 år under år 2013.

För att kunna arbeta systematiskt med hälsofrämjande insatser särskilt riktade mot barn fordras en god kunskap om olika typer av hälsorisker samt hur de är fördelade i olika grupper i befolkningen.

Med hjälp av resultaten från denna undersökning får vi kunskap om livsvillkor, levnadsvanor, sociala faktorer och hälsa bland små barn och deras föräldrar. Möjlighet ges att även analysera samband mellan dessa faktorer.

1.2 Folkhälsorapport Barn och Unga i Skåne 2012, 2016 och 2021

Våren 2016 och 2021 genomfördes folkhälsoenkät Barn och Unga i Skåne bland skolelever i årskurs 6, årskurs 9 och gymnasiets årskurs 2 i alla de 33 skånska kommunerna. År 2016 svarade totalt drygt 27 000 skånska elever och år 2021 svarade drygt 26 000 skånska elever. Undersökningen gjordes av Region Skåne.

Syftet med rapporten är att ge en aktuell bild av livsvillkor, levnadsvanor, sociala faktorer och hälsa bland barn och unga i Skåne. Hur våra barn och unga mår och lever har även betydelse för den framtida folkhälsan i Skåne.

Kunskap om hälsans bestämningsfaktorer, hälsans fördelning i befolkningen och det aktuella hälsoläget bland våra barn och unga i Skåne är nödvändigt för att kunna bedriva ett effektivt arbete inom folkhälsoområdet och för att kunna följa utvecklingen över tid.

I 2012-års folkhälsoenkät Barn och Unga i Skåne svarade totalt nära 30 000 skånska elever.

1.3 Folkhälsorapport Vuxna i Skåne 2000-2022

Syftet med Folkhälsorapport Skåne är att ge en bild av hälsoläget och hälsoriskernas utbredning i Skåne och hur detta har förändrats över tid.

Hälsoförhållanden i Skåne bygger på enkätundersökningen Folkhälsoenkät Skåne som skickas ut till den skånska befolkningen mellan 18 och 80 år vart fjärde år sedan år 2000.

Syftet med enkäten är att kartlägga och följa förekomsten av vissa hälsotillstånd, olika hälsorisker, vårdutnyttjande samt demografiska, socioekonomiska och psykosociala bakgrundsfaktorer.

De data som samlas in utgör en viktig grund för det befolkningsinriktade folkhälsoarbetet i Skåne. Jämförelsen med data från tidigare hälsoenkäter ger möjlighet för uppföljning av olika hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser samt av förändringar av hälso- och sjukvårdssystemet i Skåne.

1.4 Interaktivt verktyg för folkhälsostatistik

Data från enkäterna finns nu tillgängliga i publika applikationer utvecklade i QlikView. Det ger alla aktörer stora möjligheter att göra unika jämförelser och skräddarsy analyser och beslutsunderlag. För att arbeta i applikationerna krävs ingen inloggning eller att QlikView är installerat hos användaren.

Syftet med denna manual är att ge vägledning för att kunna nyttja applikationerna på bästa sätt.

1.5 Applikationernas innehåll

Statistiken som redovisas är uppdelad i ett antal områden såsom exempelvis:

- Hälsa och levnadsförhållanden
  - Hälsa
  - Levnadsvanor
  - Sociala relationer och trygghet
  - Arbete och miljö
  - Framtidstro

- Samband (endast på regional nivå, Barn och unga & Barn och föräldrar)
  - Socioekonomi
  - Födelseland
  - Åldersgrupp
  - Övriga

Ett antal indikatorer motsvarande huvudparten av de som redovisas i de publicerade rapporterna visas i diagram- och tabellform.

Data är i huvudsak grupperad per (i dimensionerna) geografiskt område (d.v.s. kommuner och region) samt per kön och undersökningsår.

- Kommunprofiler (Vuxna & Barn och unga)

För var och en av de 33 kommunerna finns en folkhälsoprofil, där kommunens värden visas i relation till regionvärdet. Profilerna kan visas för kommunen i sin helhet, men också för kvinnor och män alternativt flickor och pojkar var för sig.

- Demografi (Barn och unga & Barn och föräldrar)
- Sociodemografi (Barn och föräldrar)

Utöver rapportsidorna finns också en introduktionssida med information om enkäterna, länkar till relaterade webb-sidor samt definitioner av redovisade indikatorer.

Exemplen som visas nedan är hämtade från vuxenapplikationen, men instruktionerna är generellt tillämpliga.

1.6 Öppna sida för Vuxna

Startsidans inledande text beskriver vad som bör iakttas vid tolkning av presenterad data.

Under texten finns ett antal knappar med vilka respektive områdes sidor öppnas.

Fig. 1

The screenshot shows the web application interface for 'Vuxna - Folkhälsostatistik'. At the top, there is a navigation bar with the Skåne logo, the title 'Vuxna - Folkhälsostatistik', and contact information for the 'Regional utveckling - Samhällsanalys' team. A 'Till Huvudsidan' button is visible. The main content area features a welcome message and a detailed introduction to the application, explaining the data source (Folkhälsoenkät Skåne) and providing important information for users, such as the survey period and the fact that the data is based on self-reported information. Below the text, there are four buttons for navigation: 'Introduktion, Definitioner och Länkar', 'Om QlikView', 'Indikatorer', and 'Kommunprofiler'.

Vuxna - Folkhälsostatistik

Regional utveckling - Samhällsanalys
Emma.Carlstedt@skane.se (Projektledare)
Sara.Mikkelsen@skane.se (Frågor om QlikView)
Anna.Raman@skane.se (Analyschef)

Senast Laddad: 2023-03-17 10:51:03
Version: 1.3 - Februari 2023

Till Huvudsidan

Välkommen till applikationen för folkhälsostatistik i Skåne.

För att följa hur Skånes befolkning mår och lever har Region Skåne genomfört Folkhälsoenkät Skåne med jämna mellanrum sedan år 2000. Från och med år 2022 genomförs undersökningen i anslutning till den nationella folkhälsoenkäten "Hälsa på lika villkor" (Folkhälsomyndigheten), med ett tilläggsurval för Skåne. Individerna i det skånska tilläggsurvalet får även svara på en uppsättning frågor som är specifika för Folkhälsoenkät Skåne.

Totalt svarade drygt 29 000 skåningar i åldrarna 16+ år på 2022 års enkät, vilket motsvarar cirka 35 procent av urvalet. I varje kommun svarade cirka 200-500 personer, vilket medför en relativt stor osäkerhet i skattningsarna (2-7 procentenheter) på kommunnivå. Osäkerheten ökar ytterligare för kommunresultat uppdelat på kön. I de större kommunerna (Malmö, Helsingborg, Lund och Kristianstad) är svarsunderlaget större och därmed osäkerheten mindre. Viktig information om den presenterade statistiken:

- Redovisade andelar är viktade för att bättre representera den underliggande populationen.
- Begränsat svarsunderlag medför osäkerhet i skattningsarna. För varje indikator finns det möjlighet att se hur stort svarsunderlaget är under valet "Svarsunderlag".
- Av sekretessskäl redovisas inte de andelar (och svarsunderlag) som baseras på mindre än 10 svarande i någon av svarkategorierna. Detta leder till att staplar för dessa indikatorer saknas i diagrammen och beteckningen N/A återfinns i tabellerna.
- Folkhälsoenkät Skåne har riktat sig till olika åldersspann över tid. Med anledning av detta inkluderas olika åldrar beroende på tidseriens längd enligt följande:
  - o Endast 2022: Åldrarna 16+ år
  - o 2019 till 2022: Åldrarna 18–84 år
  - o 2000–2012 till 2022: Åldrarna 18–80 år

Introduktion, Definitioner och Länkar

Om QlikView

Indikatorer

Kommunprofiler

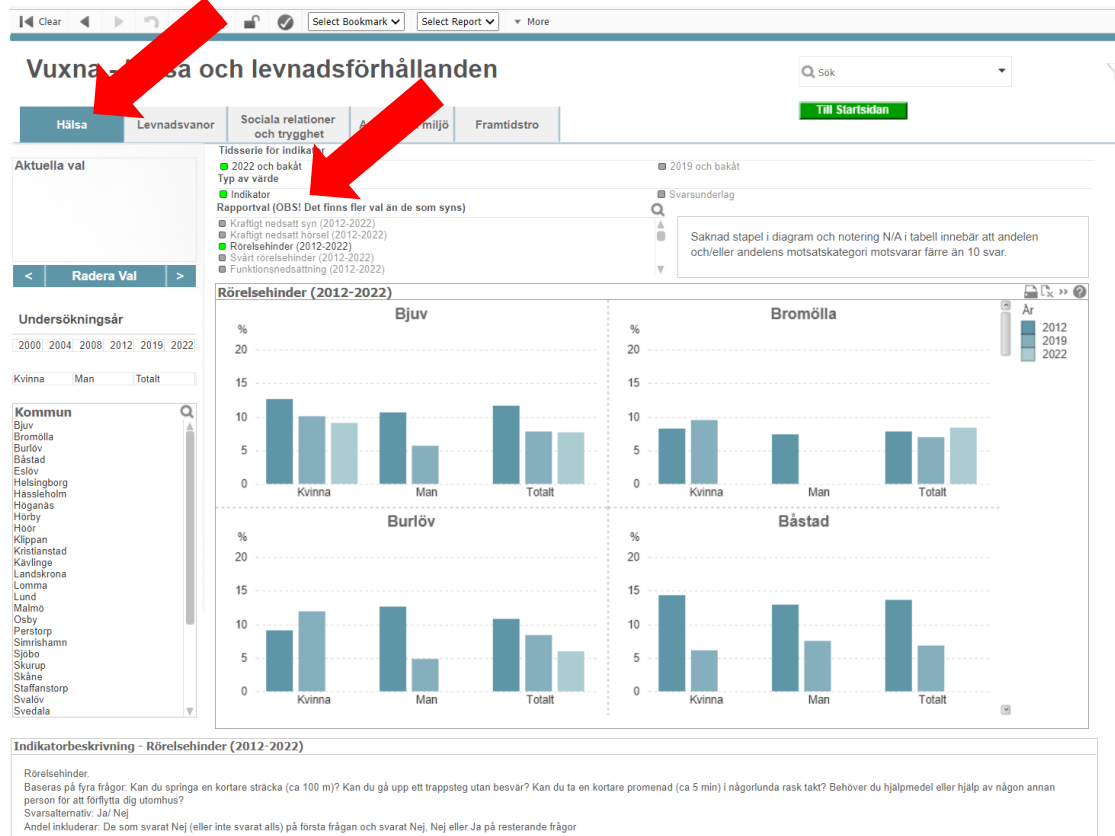
2. Indikatorer

Överst under rubriken finns en rad med flikar varifrån de olika delområdena öppnas. Den flik som för tillfället är öppen markeras med blå färg, i detta fall Hälsa.

Under denna rad finns en lista med rubriken "Tidsserie för indikator" för att filtrera "Rapportval" som redovisar motsvarande indikatorer genom grafer samt en beskrivande text om området.

I exemplet nedan visas innehållet under fliken Hälsa med Indikator som "Typ av värde" på "Rapportvalet" Rörelsehinder, där Indikatorbeskrivningen är specificerad längst ner på sidan.

Fig. 2

2.1 Rapportval - Visa indikator

Genom att klicka på en rad i listan öppnas vyn för den valda indikatorn. Varje indikator kan visas i form av ett diagram eller en tabell.

2.2 Typ av värde

Ifall "Indikator" väljs som Typ av värde visas indikatorn i form av diagram. Väljs "Svarsunderlag" som Typ av värde visas indikatorn i tabellformat.

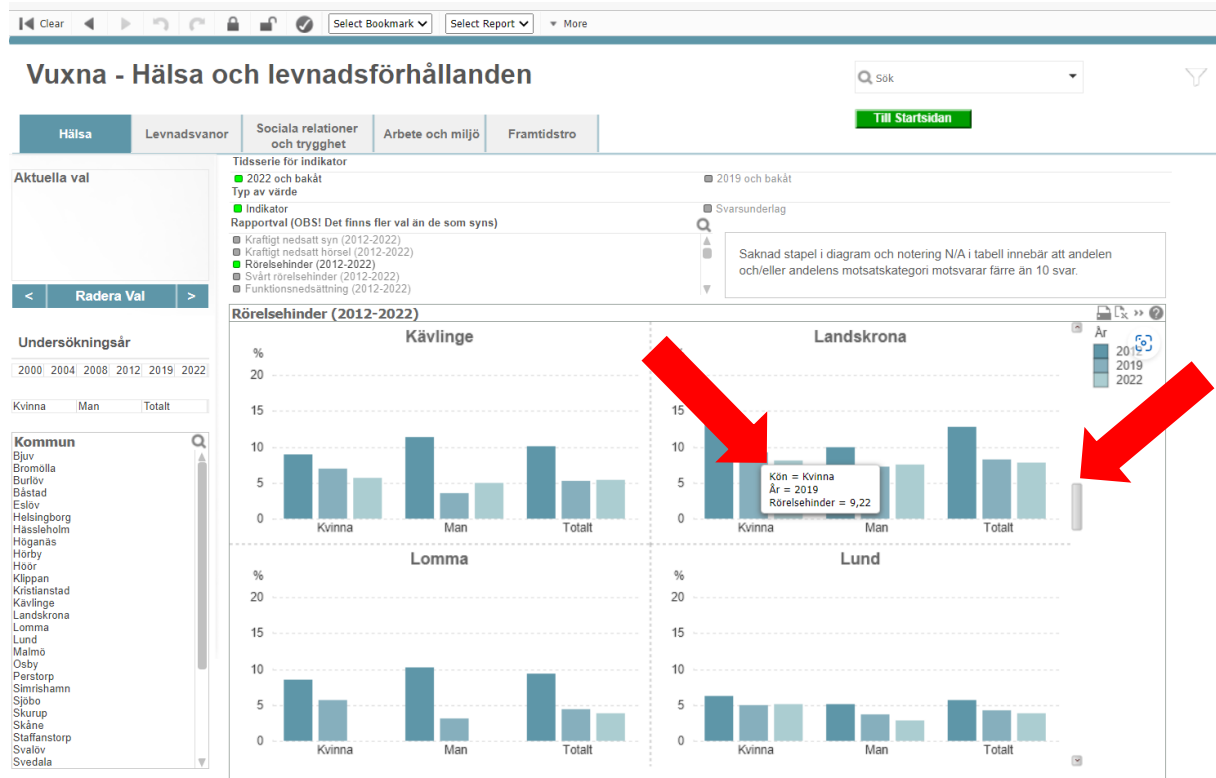
2.2.1 Diagram

Diagram visas som standard i form av ett stapeldiagram, där staplarnas höjd visar andelen män och kvinnor som svarat enligt redovisade svarsalternativ.

Ställs muspekaren över en viss stapel öppnas en ruta med värdet för just denna markering, se fig. 3.

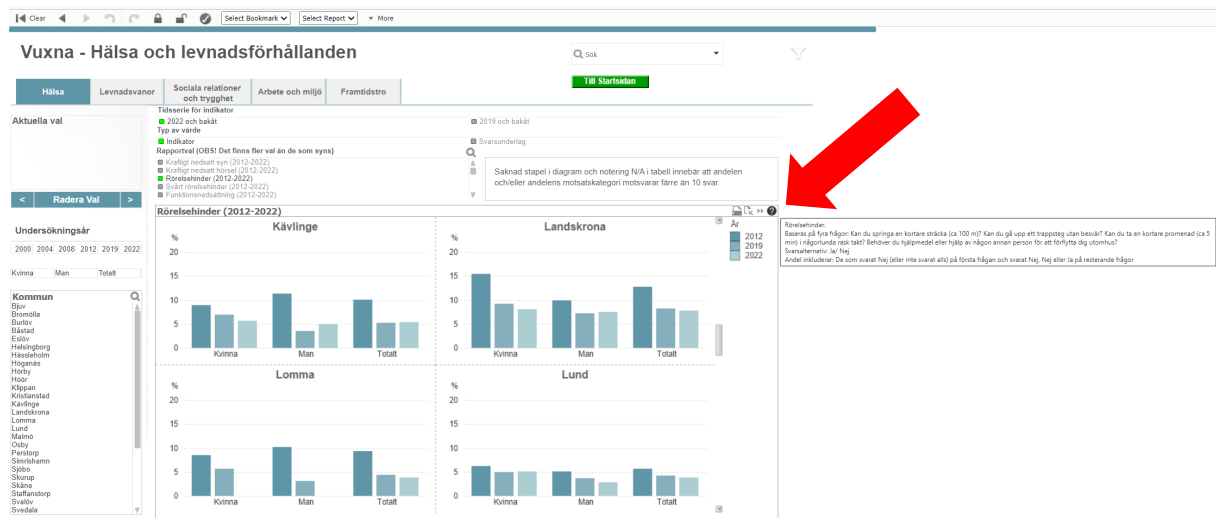
På höger sida av diagrammet finns en scrollnings-lista som används för att navigera upp och ner ibland de olika geografiska områdena.

Fig. 3

Ställs muspekaren på frågetecknet i diagrammet (eller tabellen) aktiveras en textruta med frågeformulering, svarsalternativ och vilka svar som inkluderas i beräkningen av värdet, se fig. 4. Detta är samma text som ni finner i Indikatorbeskrivningen längst ner på sidan.

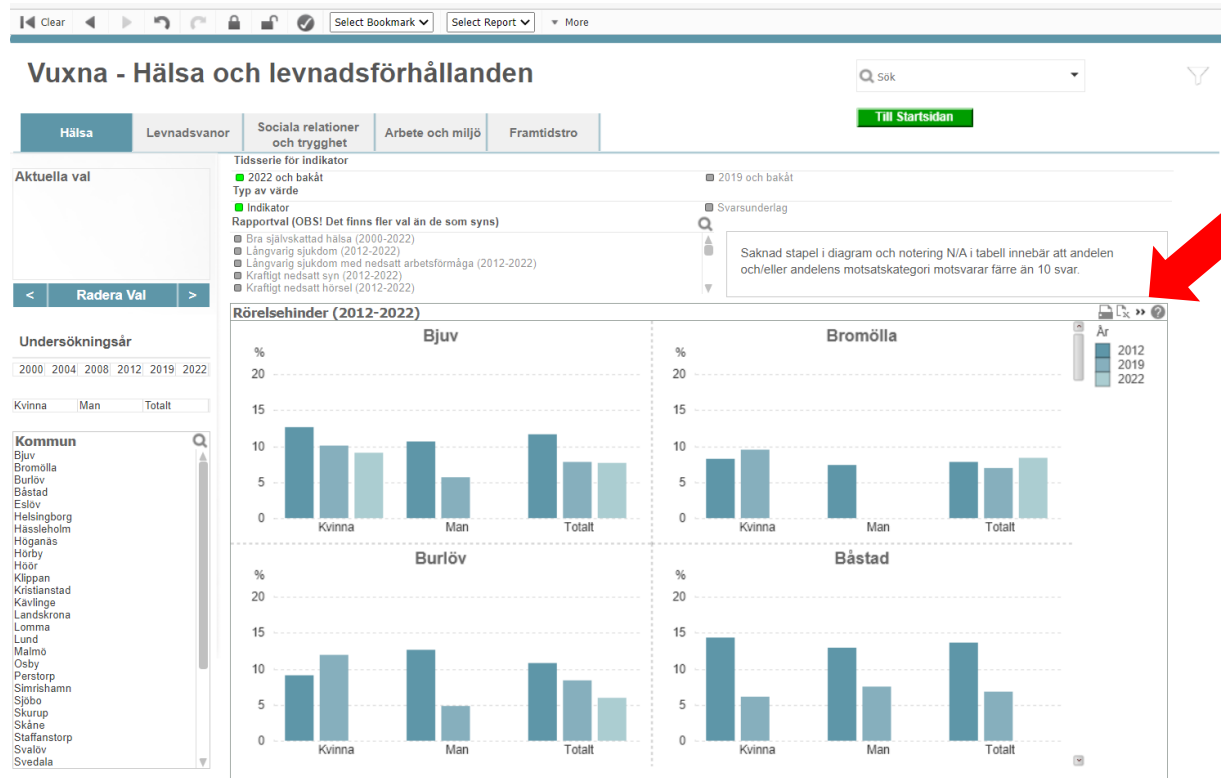
Fig. 4

2.2.2 Tabell

Genom att klicka på symbolen "Snabbval" uppe i högra hörnet byter bilden skepnad från diagram till tabell och vice versa, se fig. 5. Liknande tabellvy visas ifall "Svarsunderlag" väljs som Typ av värde.

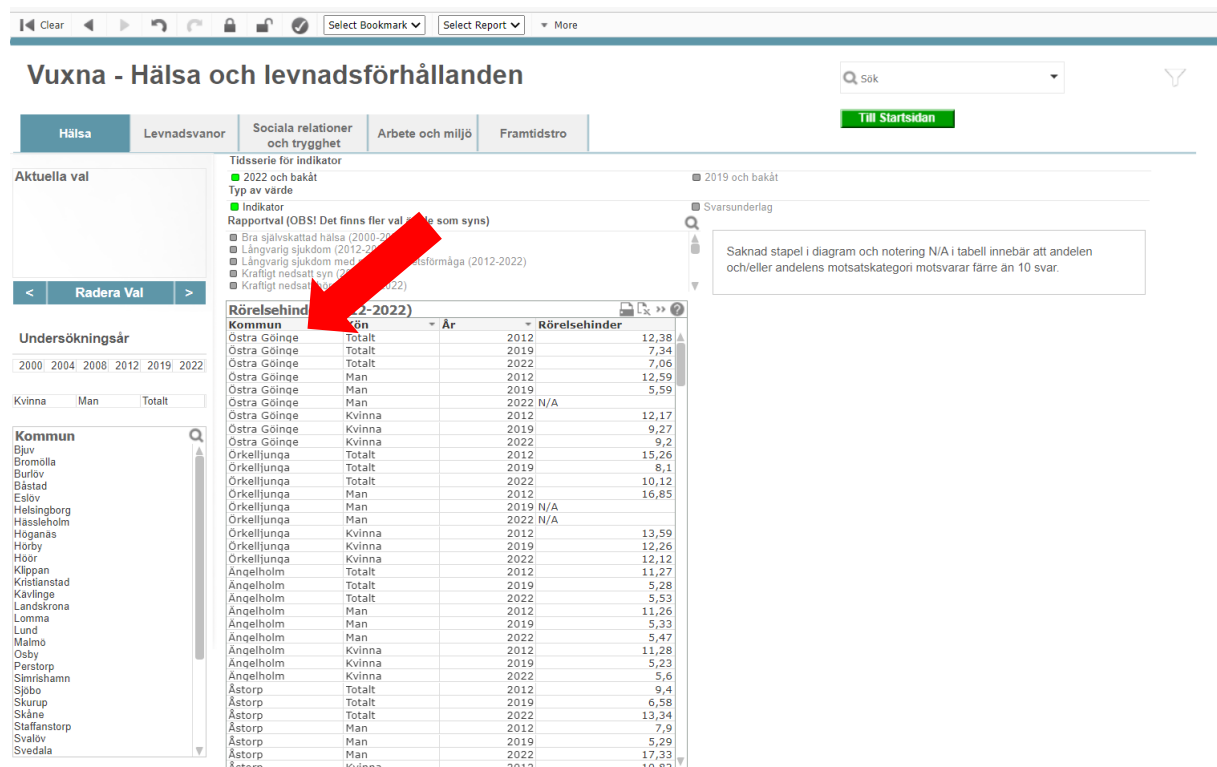
Fig. 5

Tabellen är grupperad på samma sätt som stapeldiagrammet, d.v.s. per geografiskt område, kön och år. Genom att dubbelklicka på rubrikerna kan kolumnerna sorteras om, se fig. 6.

Fig. 6

2.3 Urval

I bildens vänsterkant finns tre s.k. listboxar varifrån vidare urval per undersökningsår, kön och kommun kan göras.

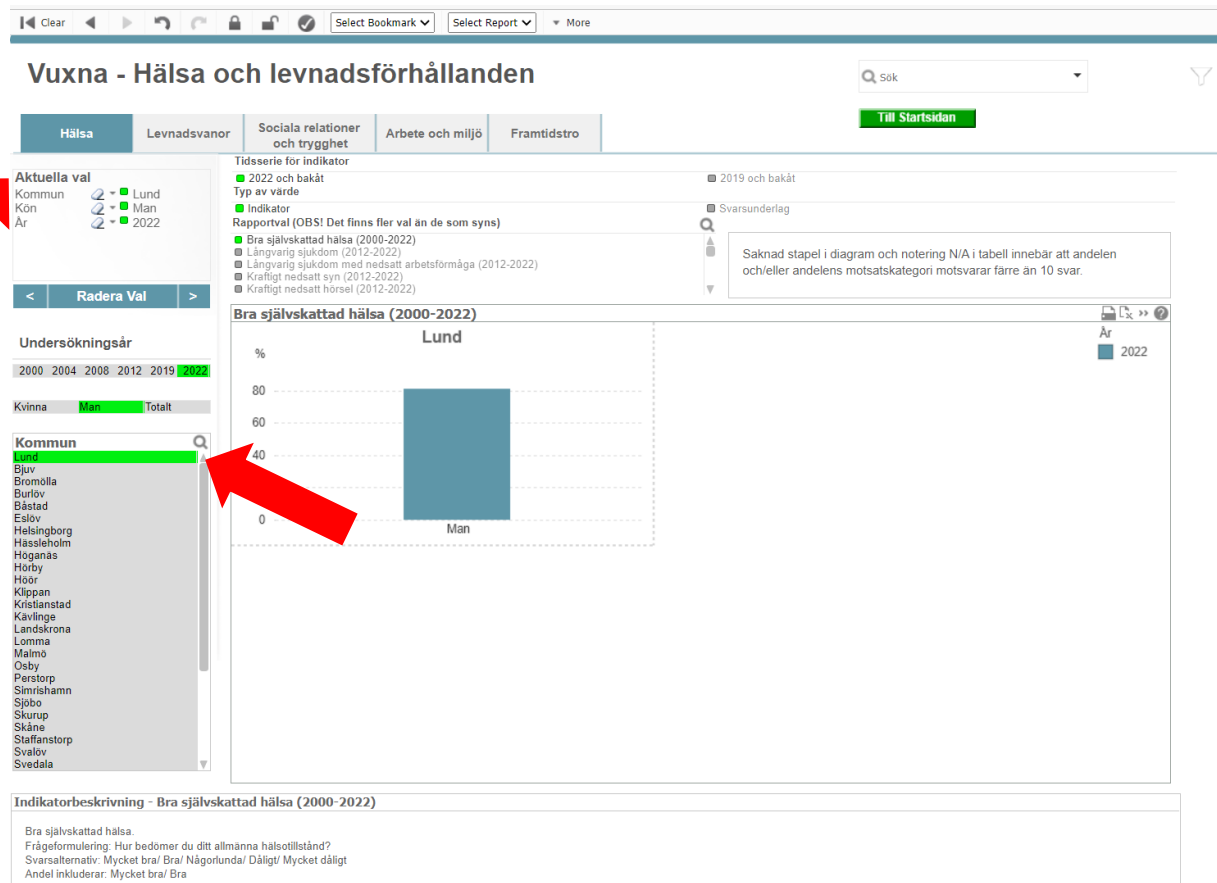
Genom att klicka på ett eller flera värden i respektive lista sker motsvarande selektion i diagrammet/tabellen. Flera samtidiga val i samma lista kan göras genom att först klicka på ett värde och sedan hålla nere tangenten *Ctrl* och klicka på nästa alternativ o.s.v.

I rutan "Aktuella val" ovanför listboxarna visas de val som för tillfället har gjorts.

I fig. 7 nedan visas "Bra självskattad hälsa" för män i en kommun (Lund) och ett undersökningsår (2022).

I listboxarna visas de gjorda valen i grön färg, medan de alternativ som inte är valda blir gråmarkerade.

Fig. 7

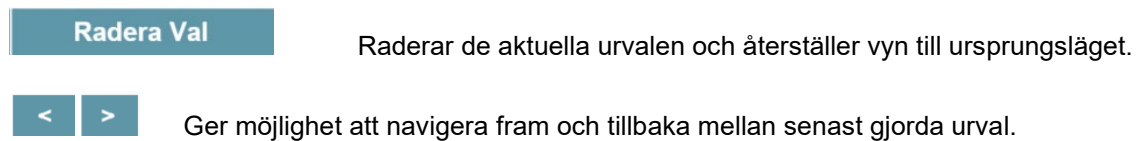
Den aktuella selektionen gäller inte bara för den vy – diagram eller tabell – som för tillfället visas, utan för samtliga indikatorer inom det aktuella området, t.ex. Hälsa och levnadsförhållanden,

På så sätt behöver inte ett nytt val göras för att se resultatet för samma selektion vid byte till en annan indikator, t.ex. "Långvarig sjukdom".

För vissa indikatorer finns inte data för samtliga undersökningsår. När ett sådant år valts visas texten: "Inga data att visa" i diagrammet.

Precis som i diagrammen finns det ofta en scrollnings-lista i listboxarna för att navigera i listorna.

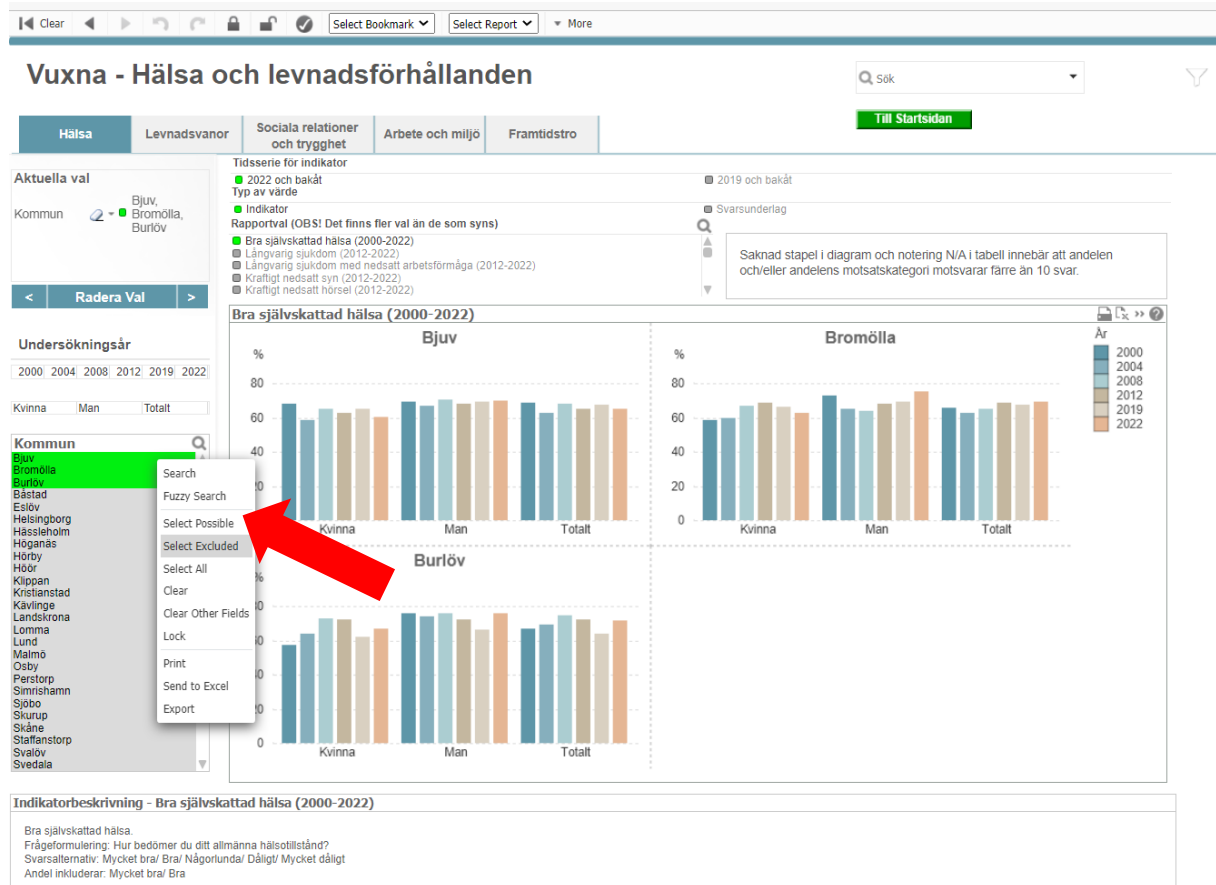
Det finns ytterligare tre "knappar" ovanför listboxarna som kan användas för att hantera urvalen:

2.3.1 Utesluta

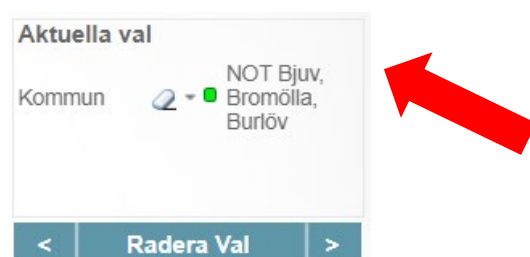
Om man t.ex. vill välja de flesta värdena från en listbox, utom ett eller några, går det att utesluta vissa värden i stället för att välja många. Först markeras de värden som ska uteslutas. Högerklicka därefter i listboxen och markera "Välj uteslutna/Select Excluded", se fig. 8 nedan.

Fig. 8

I rutan "Aktuella val" kommer nu att visas NOT framför de värden som valts bort, se fig. 9 nedan.

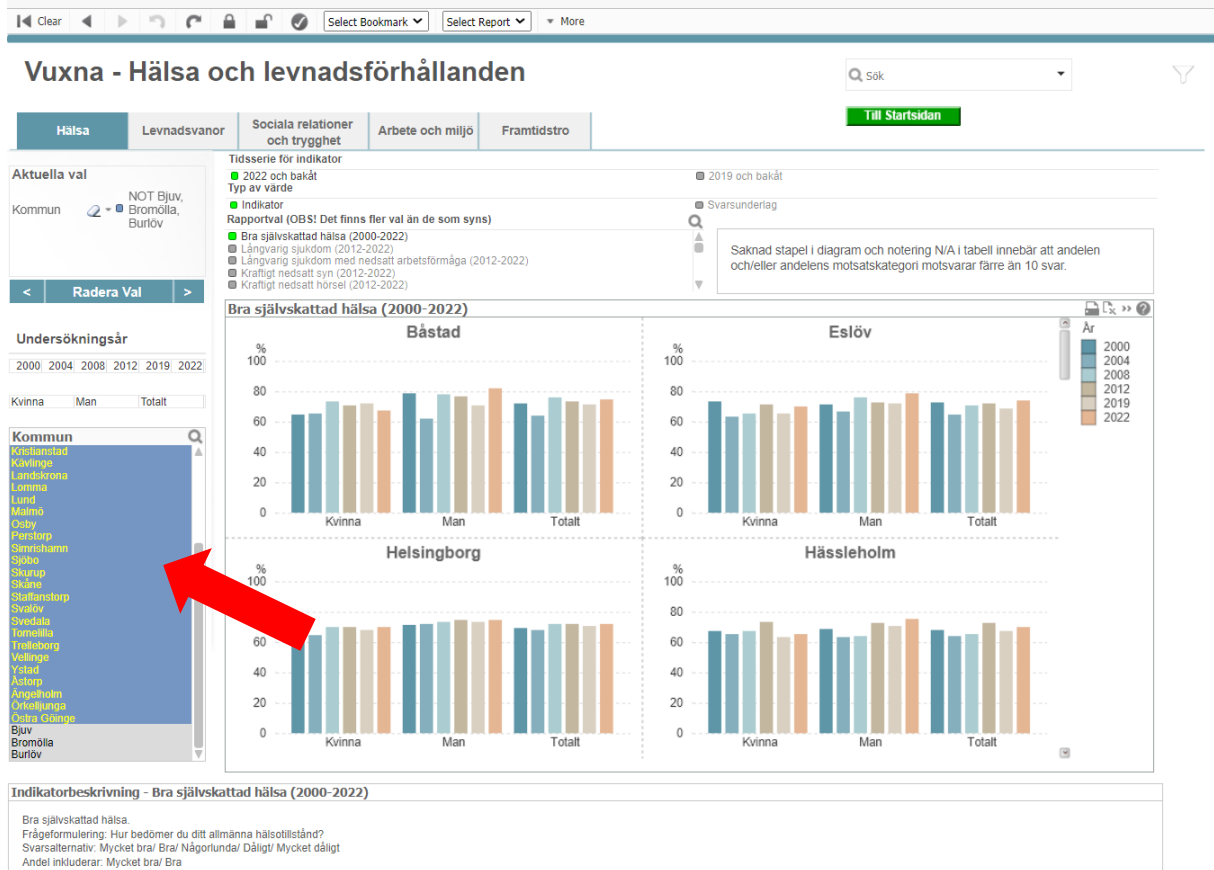
Fig. 9

2.3.2 Låsa val

Det är möjligt att låsa ett val genom att högerklicka på objektet och markera "Lås/Lock". De låsta valen kommer inte att påverkas av andra val i samma grupp, och finns kvar även när man klickar på "Radera val." De låsta valen visas med en mörkblå bakgrund och gul text, se fig. 10 nedan.

Fig. 10

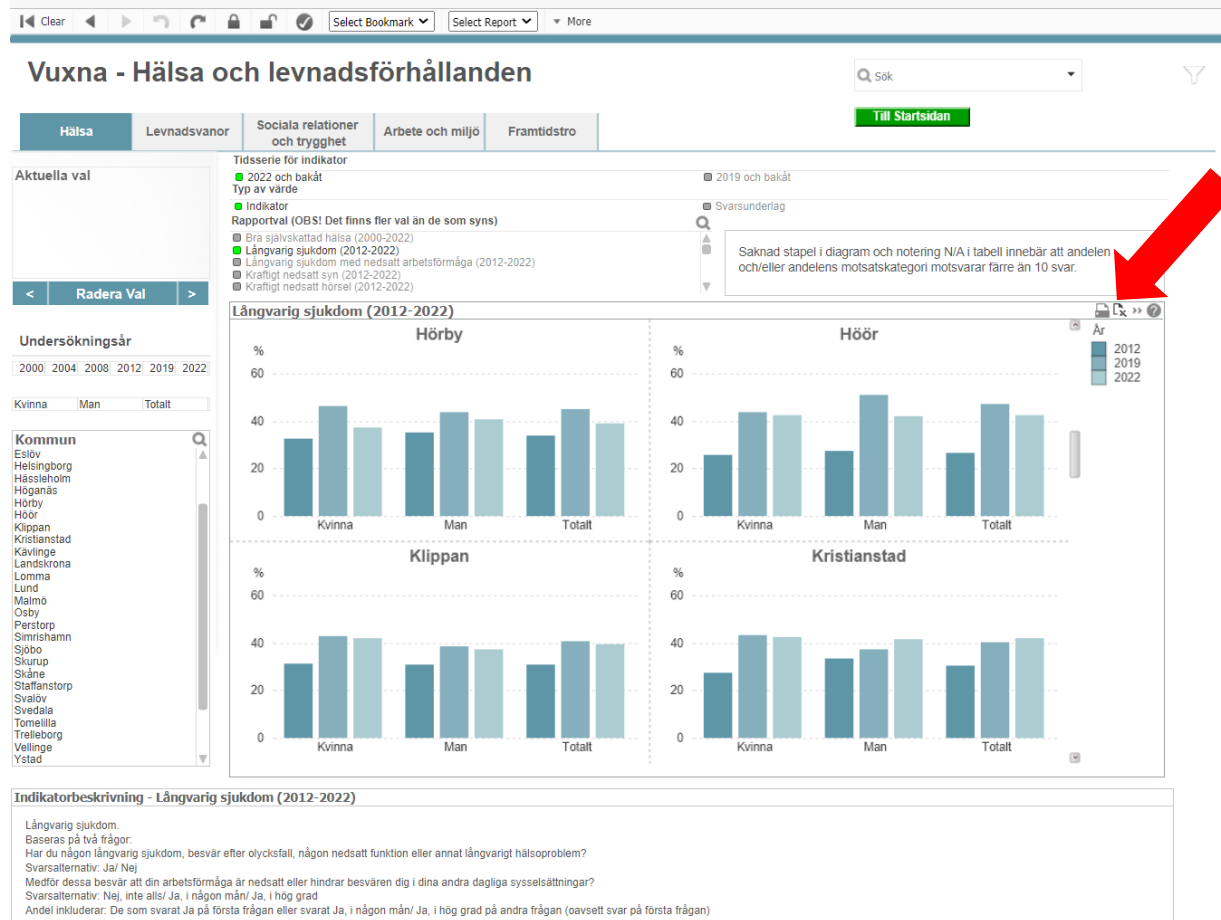

Låset tas bort genom att högerklicka på nytt och välja "Lås upp/Unlock".

2.4 Överföra data till Excel

Det går att överföra data från ett objekt (diagram eller tabell) till Excel. Genom att klicka på symbolen "Skicka värden till Excel/Send to Excel" i objektets övre högra hörn öppnas ett Exceldokument med det aktuella objektets värden inlagda.

Fig. 11

Ett annat alternativ är att högerklicka i objektet och välja "Skicka värden till Excel/Send to Excel."

3 Kommunprofil

Via startsidan nås fliken "Kommunprofiler", se fig. 12 nedan.

Fig. 12

Regional utveckling - Samhällsanalys
Emma Carlstedt@skane.se (Projektleddare)
Sara Mikkelsen@skane.se (Frågor om QlikView)
Anna Raman@skane.se (Analyschef)

Senast Laddad: 2023-03-17 10:51:03
Version: 1.3 - Februari 2023
[Till Huvudsidan](#)

Välkommen till applikationen för folkhälsostatistik i Skåne.

För att följa hur Skånes befolkning mår och lever har Region Skåne genomfört Folkhälsoenkät Skåne med jämna mellanrum sedan år 2000. Från och med år 2022 genomförs undersökningen i anslutning till den nationella folkhälsoenkäten "Hälsa på lika villkor" (Folkhälsomyndigheten), med ett tilläggsurval för Skåne. Individerna i det skånska tilläggsurvalet får även svara på en uppsättning frågor som är specifika för Folkhälsoenkät Skåne.

Totalt svarade drygt 29 000 skåningar i åldrarna 16+ år på 2022 års enkät, vilket motsvarar cirka 35 procent av urvalet. I varje kommun svarade cirka 200-500 personer, vilket medför en relativt stor osäkerhet i skattningarna (2-7 procentenheter) på kommunnivå. Osäkerheten ökar ytterligare för kommunresultat uppdelat på kön. I de större kommunerna (Malmö, Helsingborg, Lund och Kristianstad) är svarsunderlaget större och därmed osäkerheten mindre. Viktig information om den presenterade statistiken:

- Redovisade andelar är viktade för att bättre representera den underliggande populationen.
- Begränsat svarsunderlag medför osäkerhet i skattningarna. För varje indikator finns det möjlighet att se hur stort svarsunderlaget är under valet "Svarsunderlag".
- Av sekretessskäl redovisas inte de andelar (och svarsunderlag) som baseras på mindre än 10 svarande i någon av svarkategorierna. Detta leder till att staplar för dessa indikatorer saknas i diagrammen och beteckningen N/A återfinns i tabellerna.
- Folkhälsoenkät Skåne har riktat sig till olika åldersspann över tid. Med anledning av detta inkluderas olika åldrar beroende på tidseriens längd enligt följande:
  - o Endast 2022: Åldrarna 16+ år
  - o 2019 till 2022: Åldrarna 18-84 år
  - o 2000-2012 till 2022: Åldrarna 18-80 år

Introduktion, Definitioner och Länkar

Om QlikView

Indikatorer

Kommunprofiler

Kommunprofilen visar indikatorer som är relaterade till målområdena i de nationella folkhälsomålen från de senaste undersökningarna avseende Vuxna och Barn-Unga. När fliken "Kommunprofiler" öppnas visas bilden nedan.

Fig. 13

Rapportval
● Sammanfattning kommunprofiler
■ Folkhälsoprofil, graf
■ Folkhälsoprofil, tabell

Vuxna - Kommunprofiler

[Till Startsidan](#)

Sammanfattning kommunprofiler

För var och en av Skånes 33 kommuner visas folkhälsoprofiler per kön och totalt i jämförelse med hela regionen.

Folkhälsoprofilen visar resultat för centrala indikatorer från Folkhälsoenkät Skåne 2022 för åldrarna 16+ år.

Alla indikatorer som ingår i folkhälsoprofilen är definierade utifrån något som är negativt för folkhälsan, till exempel "Dålig självskattad hälsa". Det innebär att ju högre andelen är, desto sämre är det för folkhälsan. Det innebär vidare att ett högre värde än regionen (positiv stapel) betyder att kommunen uppvisar ett sämre resultat än regionen. På motsvarande sätt innebär ett lägre värde än regionen (negativ stapel) att kommunen uppvisar ett bättre resultat än regionen.

Resultatet i folkhälsoprofilen bör tolkas som indikationer på eventuella skillnader mellan kommun och region, inte som statistiskt säkerställda skillnader. Anledningarna till denna försiktighet i tolkning är dels på grund av litet svarsunderlag för de flesta kommuner (vilket medför osäkerhet i skattningarna), dels på grund av att kommunen och regionen inte är två distinkta grupper (kommunen ingår i regionen).

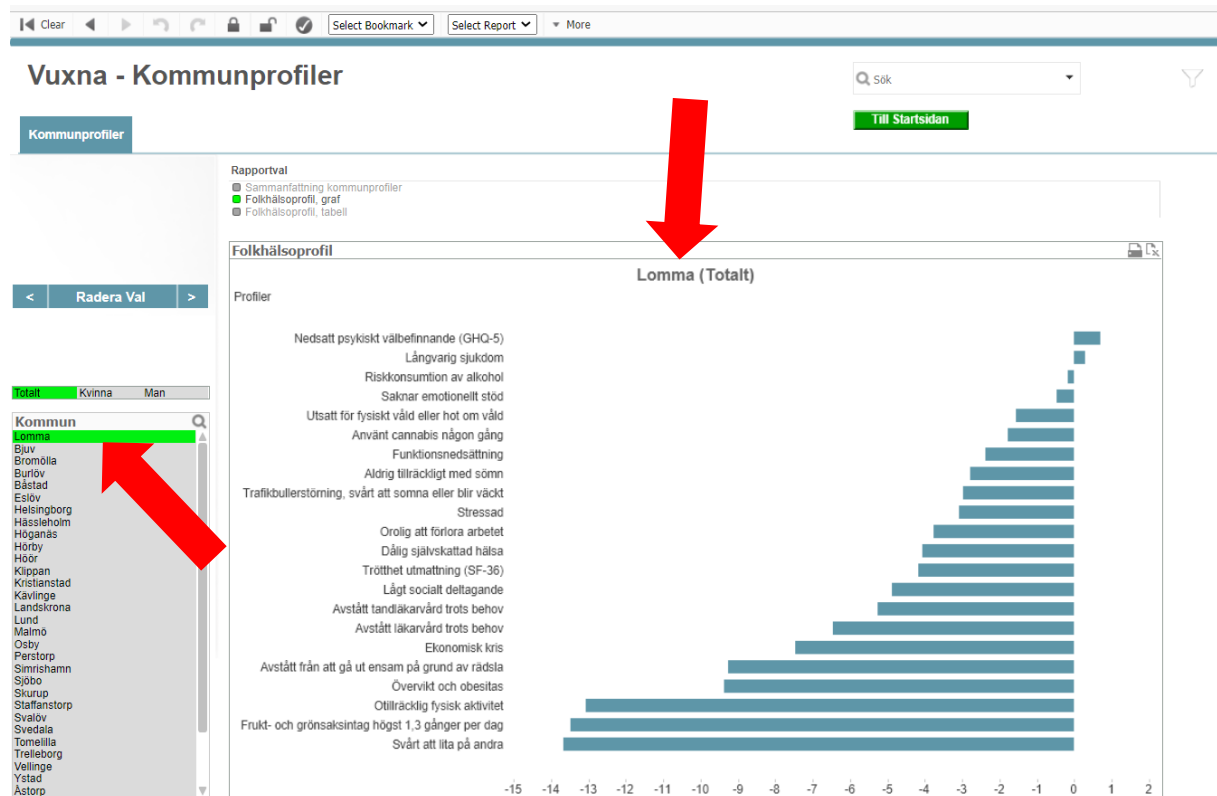
Notera att åldersspannet i kommunprofilerna (16+ år) inte är samma som åldersspannet för indikatorer som kan följas över tid (18-80 år eller 18-84 år beroende på tidseriens längd). Detta medför att svarsunderlaget för en indikator kan skilja sig åt under Indikatorer jämfört med Kommunprofiler.

Kommun
Bjuv
Bromölla
Burlöv
Bästad
Eslöv
Helsingborg
Hässelholm
Höganäs
Hörby
Hörby
Klippan
Kristianstad
Kävlinge
Landskrona
Lomma
Lund
Malmö
Osby
Perstorp
Simrishamn
Sjöbo
Skurup
Staffanstorps
Svalöv
Svedala
Tomteå
Trelleborg
Vellinge
Ystad
Åstorp

Under "Sammanfattning kommunprofiler" finns beskrivning samt uppgifter om hur resultatet ska tolkas.

Väljs Rapportvalet "Folkhälsoprofil, graf" samt en kommun (OBS endast en kommun) i Kommunlistan så skapas ett diagram med kommunens resultat sammantaget för kvinnor och män. För att se resultaten separat per kön väljs "Kvinna" eller "Man" i listboxen ovanför Kommunlistan. Det gjorda valet markeras med grön färg i listorna och syns också i klartext i rubriken ovanför diagrammet.

Fig. 14

Väljs Rapportvalet "Folkhälsoprofil, tabell" visas resultaten i tabellformat enligt bilden nedan.

Fig. 15

Rapportval

- Sammanfattning kommunprofiler
- Folkhälsoprofil, graf
- Folkhälsoprofil, tabell**

Typ av värde

- Indikator**
- Svarsunderlag

Folkhälsoprofil

Kommun	Kön	Profil	Skillnad mot region
Lomma	Totalt	Aldrig tillräckligt med sömn	-2,8
Lomma	Totalt	Använt cannabis någon gång	-1,8
Lomma	Totalt	Avstätt från att gå ut ensam på grund av rädsla	-9,3
Lomma	Totalt	Avstätt läkarvård trots behov	-6,5
Lomma	Totalt	Avstätt tandläkarvård trots behov	-5,3
Lomma	Totalt	Dålig självskattad hälsa	-4,1
Lomma	Totalt	Ekonomisk kris	-7,5
Lomma	Totalt	Frukt- och grönsaksintag högst 1,3 gånger per dag	-13,5
Lomma	Totalt	Funktionsnedsättning	-2,4
Lomma	Totalt	Lågt socialt deltagande	-4,9
Lomma	Totalt	Långvarig sjukdom	0,3
Lomma	Totalt	Nedsatt psykiskt välbefinnande (GHO-5)	0,7
Lomma	Totalt	Oroilig att förlora arbetet	-3,8
Lomma	Totalt	Otillräcklig fysisk aktivitet	-13,1
Lomma	Totalt	Riskkonsumtion av alkohol	-0,2
Lomma	Totalt	Röker dagligen	N/A
Lomma	Totalt	Saknar emotionellt stöd	-0,5
Lomma	Totalt	Saknar praktiskt stöd	N/A
Lomma	Totalt	Stressad	-3,1
Lomma	Totalt	Svårt att lita på andra	-13,7
Lomma	Totalt	Trafikbullerstörning, svårt att somna eller blir väckt	-3,0
Lomma	Totalt	Trötthet utmattning (SF-36)	-4,2
Lomma	Totalt	Utsatt för fysiskt våld eller hot om våld	-1,6
Lomma	Totalt	Övervikt och obesitas	-9,4

4 Avsluta

Applikationen stängs genom att klicka på "Close" i övre högra hörnet, se fig. 16 nedan.

Fig. 16

Vuxna - Hälsa och levnadsförhållanden

Hälsa | Levnadsvanor | Sociala relationer och trygghet | **Arbete och miljö** | Framtidstro

Aktuella val

Tidsserie för indikator

- 2022 och bakåt
- Typ av värde
- Indikator
- Rapportval (OBS! Det finns fler val än de som syns)
- Orlog att förlora arbetet (2019-2022)
- Spisfärdvaro (2019-2022)
- Transport till från arbete eller studier, dagar per vecka (2019-2022)
- Transportmedel till från arbete eller studier (2019-2022)
- Transporttid till arbete eller studier, minst 45 min enkel väg (2019-2022)

2019 och bakåt

Svarsunderlag

Saknad stapel i diagram och notering N/A i tabell innebär att andelen och/eller andelens motsatskategori motsvarar färre än 10 svar.